

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **I. D.**, zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odbor cizinecké policie**, se sídlem Kounicova 687/24, Brno, proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 5. 2018, čj. KRPB-97789-39/ČJ-2018-060022-Z, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 6 2018, čj. 34 A 19/2018-42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- IV. Ustanovenému zástupci Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši **3 400 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalované podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Tímto rozhodnutím žalovaná rozhodla podle § 129 odst. 6 ve spojení s § 129 odst. 1 a 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně dalších zákonů, ve znění účinném od 18. 12. 2015 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) o

prodloužení doby trvání zajištění stěžovatele, původně stanovené na 31 dní, o 19 dnů. Účelem bylo jeho předání do Spolkové republiky Německo v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států EU (dále jen „nařízení Dublin III“), neboť bylo zjištěno, že tam v minulosti požádal o mezinárodní ochranu.

[2] Krajský soud dospěl k závěru, že byly splněny podmínky pro prodloužení doby trvání zajištění stěžovatele. Stěžovatel naplnil jedno z kritérií vážného nebezpečí útěku, spočívající v neoprávněném pobytu na území ČR bez cestovního dokladu a platného víza. Na základě stěžovatelova dosavadního jednání a jeho výpovědi žalovaná vyvozovala úmysl stěžovatele nenavrátit se dobrovolně na území Německa. Pokud by nebyl zajištěn, mohla být zmařena realizace hlavního účelu dublinského řízení – předání stěžovatele do příslušné země. Stěžovatel neovládá český jazyk, v ČR byl poprvé, neměl adresu místa pobytu ani zajištěno ubytování, byl nalezen v odstaveném vlaku na hlavním nádraží v Brně, pouze s minimem finančních prostředků. Tvrdil, že chtěl v ČR podat žádost o azyl, avšak nikdy tak neučinil. Krajský soud dospěl k závěru, že u stěžovatele existuje vážné nebezpečí útěku. Příklad stěžovatele byl dostatečně individuálně posouzen a rozhodnutí žalované je přezkoumatelné. Z pohovoru, ve kterém stěžovatel mj. odmítal odpovídat na položené otázky, krajský soud dovodil, že stěžovatel není ochoten spolupracovat s českými orgány a dobrovolně by nevyčkal jejich rozhodnutí.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[4] Stěžovatel má za to, že žalovaná a následně soud nesprávně dospěly k závěru, že v jeho případě existuje vážné nebezpečí útěku. Pro jeho vyhodnocení je však třeba posoudit komplexně všechny důležité okolnosti jak pobytové historie na území EU, tak i současné jednání a spolupráci s českými správními orgány. Stěžovatel chtěl na území ČR požádat o mezinárodní ochranu. Krajský soud ve své argumentaci opomenul skutečnost, že po zajištění policií by jakýkoli projev vůle stěžovatele směřující k získání mezinárodní ochrany nemohl být vykládán jako žádost o mezinárodní ochranu. Žalovaná nepodchytila klíčové prvky stěžovatelovy pobytové historie a poměrů obecně, zejména snahu stěžovatele spolupracovat se správními orgány. Dopustila se tím vady nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí, jež se nepřipustně pokusil napravit až krajský soud. Závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalované zrušil.

[5] Žalovaná se k podané kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda netrpí vadami,

pokračování

k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[7] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda se žalovaná a krajský soud dostatečně a správně vypořádaly s posouzením „vážného nebezpečí útěku“ stěžovatele. Krajský soud měl také nesprávně vyhodnotit důležité okolnosti jeho pobytové historie na území EU.

[8] Podle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců platí, že „[P]olicie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie přímo nesousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.“ Institut zajištění není institutem sankčním, a to i přes skutečnost, že k jeho uplatnění je v obecné rovině dán důvod typicky v důsledku sníženého předpokladu, že cizinec uložené povinnosti uposlechně, plynoucího obvykle z jeho předchozího protiprávního jednání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2015, čj. 2 Azs 49/2015-48).

[9] Z rozhodnutí krajského soudu vyplývá, že se okolnostmi pobytové historie zabýval individuálně v bodech 22. – 25. Stěžovatel byl dne 30. 4. 2018 kontrolován hlídkou Policie ČR, jež zjistila, že na území ČR pobývá bez cestovního dokladu a platného víza, jež by jej opravňovalo ke vstupu a pobytu na území ČR. Tím pobýval na území neoprávněně, čímž přímo naplnil jednu z demonstrativních podmínek existence vážného nebezpečí útěku vyplývající z § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že základní podmínka pro zákonné zajištění stěžovatele byla splněna a v posouzení věci neshledal pochybení krajského soudu.

[10] Stěžovatel dále uvedl, že se správními orgány měl snahu spolupracovat, což existenci vážného nebezpečí útěku nepřipouští. Tím se žalovaná měla zabývat, což neučinila a zatížila tak své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Uvedený nedostatek měl napravit až krajský soud.

[11] K náležitostem odůvodnění rozhodnutí se Nejvyšší správní soud již mnohokrát vyslovil ve své judikatuře. Poukázat lze např. na rozsudek ze dne 13. 6. 2007, čj. 5 Afs 115/2006-91, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že „*odůvodnění správního rozhodnutí bezprostředně souvisí s jeho výrokovou částí a výroková část bez odůvodnění sama o sobě nemůže obstát (nejedná-li se o zákonem přípustné výjimky, kdy rozhodnutí nemusí obsahovat odůvodnění). Obsahem odůvodnění rozhodnutí je především rozbor a zhodnocení podkladů rozhodnutí, správní orgán musí uvést, jakými úvahami se při jejich hodnocení řídil, dále jakými úvahami se řídil při výkladu právních předpisů a jejich jednotlivých ustanovení, jakož i to, proč byly aplikovány způsobem, který vedl k výslednému rozhodnutí.*“

[12] V bodě 18. rozsudku ze dne 30. 7. 2013, čj. 4 As 76/2013-21, pak zdejší soud vyslovil, že „podle § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, musí správní orgán v odůvodnění uvést důvody výroku, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Smyslem a účelem odůvodnění je ozřejmit, proč správní orgán rozhodl, jak rozhodl, neboť jen tak lze ověřit, že důvody rozhodnutí jsou v souladu s právem a nejsou založeny na libovůli (srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 6. 3. 1997, sp. zn. III. ÚS 271/96, č. 24/1997 Sb. ÚS).“ Není-li z odůvodnění zřejmé, proč odvolací orgán nepovažoval za důvodnou argumentaci účastníka řízení a proč jeho námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, je takové rozhodnutí nepřezkoumatelné zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci z hlediska účastníka klíčovou, na níž je postaven základ jeho nesouhlasu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2010, čj. 9 As 11/2010-80).

[13] Žalovaná se existencí vážného nebezpečí útěku zabývala od poloviny strany 4 do poloviny strany 5 svého rozhodnutí. Nelze jí však dávat k tíži, že se nezabývala otázkou možné spolupráce stěžovatele s orgány ČR, jestliže taková námitka nebyla v rámci správního řízení vznesena. Není zřejmé, z čeho měla žalovaná dovozovat tendenci stěžovatele ke spolupráci. Konkrétní projev spolupráce stěžovatel nerozvedl ani v kasační stížnosti. Naopak se lze s ohledem na protokol o výsledku stěžovatele ztotožnit se závěrem krajského soudu, že toto tvrzení je v rozporu s jednáním stěžovatele v průběhu správního řízení a celou jeho dosavadní pobytovou historií na území EU. Jak krajský soud uvedl v bodě 42. rozsudku, „[n]a otázky správního orgánu ohledně jeho vstupu a pobytu na území ČR nebo možnosti vycestování z ČR žalobce odmítl vypovídat, stejně tak odmítl sdělit, zda byl držitelem nějakého dokladu, který by jej opravňoval ke vstupu na území ČR. Takový přístup v žádném případě nesvědčí o ochotě žalobce ke spolupráci se správními orgány na území ČR.“ Na základě toho bylo možné usuzovat na neochotu stěžovatele dobrovolného vyčkání rozhodnutí správního orgánu a předání do Spolkové republiky Německo. Nejvyšší správní soud vadu nepřezkoumatelnosti v rozhodnutí žalované neshledal. Krajský soud se tudíž nepokoušel napravit nedostatek rozhodnutí žalované, nýbrž pouze reagoval na nově vznesenou žalobní argumentaci. Námitka stěžovatele tudíž není důvodná.

[14] Stěžovatel namítal, že ČR pro něj není tranzitní země a chtěl zde požádat o mezinárodní ochranu. I v tom spatřoval chybné posouzení okolností jeho pobytové historie. Krajský soud měl podle stěžovatele dále opomenout to, že po zajištění by jakýkoli projev vůle směřující k získání mezinárodní ochrany nemohl být vykládán jako žádost o mezinárodní ochranu. Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel svůj úmysl nikdy nezrealizoval a o mezinárodní ochranu v ČR nepožádal. Jedná se tak o pouhou spekulaci, že by stěžovatel měl vůbec zájem v ČR o mezinárodní ochranu požádat. Není vůbec zřejmé, co měl stěžovatel na mysli tím, že by jeho projev vůle po jeho zajištění nemohl být považován za žádost o mezinárodní ochranu. Ačkoliv podání žádosti o mezinárodní ochranu až po zajištění cizince může svědčit o účelovosti takové žádosti, nelze ji z tohoto důvodu odmítnout projednat jako řádnou žádost o mezinárodní ochranu.

IV. Závěr

[15] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci při tom rozhodl

pokračování

bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[16] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení náklady nad rámec její běžné úřední činnosti.

[17] Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci přiznal odměnu za zastupování (§ 35 odst. 9 s. ř. s.). Jde o odměnu za 1 úkon právní služby (kasační stížnost), celkem v částce 3 100 Kč (§ 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů) a náhradu hotových výdajů, celkem 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem tedy 3 400 Kč. Mgr. Ladislav Bárta není plátcem daně z přidané hodnoty. Odměna za zastupování tak činí 3 400 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 3. dubna 2019

JUDr. Petr Mikeš, Ph.D.
předseda senátu